



Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ



23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

ЗМІСТ

| | |
|---|----|
| Секція 1. Особливості розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах | |
| Йохна В.М. ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ | 8 |
| Козик І.М., Січ Г.В. НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА | 11 |
| Кузьменко В.М. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ЗМІСТ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ | 14 |
| Мищенко Н.Г., Мищук І.П. ФІНАНСОВІ ПОТОКИ В СИСТЕМІ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ | 16 |
| Нестерова С.В. ФІНАНСОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ | 19 |
| Петричко М.М., Махлинець М.В., Бігарій О.П. ДО ПИТАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ | 22 |
| Петричко М.М., Надь С.В. ФАКТОРИ ВЛИВУ НА КРЕДИТОРСЬКУ ТА ДЕБІТОРСЬКУ ЗАБОРГОВАНІСТЬ | 24 |
| Росола У.В., Барковський Я.О., Локес О.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ | 27 |
| Удуг Р., Олексин Р., Лукачина В. БЮДЖЕТУВАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕС-ОДИНИЦЬ | 30 |
| Секція 2. Концептуальні засади формування менеджменту і маркетингу в умовах кризової економіки | |
| Paweł Kaczmarczyk THE ABUSE OF A DOMINANT POSITION ACCORDING TO EU LAW. THE CASE OF THE POLISH TELECOMMUNICATIONS MARKET | 34 |
| Городницький В.В. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ | 37 |
| Черничко Т.В., Драгостінов М.М. СЕМАНТИКА ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ | 40 |
| Козик І.М., Козик Я.В., Козик В.Я. ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ | 44 |
| Козик І.М., Козик Я.Я., Козик В.Я. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА | 47 |
| Козик І.М. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНА ЕКОНОМІКА | 49 |
| Лешанич С.Є. МОДЕЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ТУРИЗМОМ ТА МІСЦЕВОЮ ЕКОНОМІКОЮ | 52 |
| Лизанець А.Г., Феєр О.В., Сарай В.М. СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ | 54 |
| Максютова О.В., Кампов Н.С. ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ | 57 |
| Михальчинець Н.О., Прокопець Р.І., Неймет В.В. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД | 60 |
| Петричко М.М., Поцко В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ БІЗНЕСОВИХ СТРУКТУР | 63 |
| Петричко М.М., Яцик Є. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ | 65 |
| Пугачевська К.Й., Волкова А.О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РЕГІОНАЛЬНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ | 69 |
| Пугачевська К.Й., Мілашовська К.Й. РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ | 71 |
| Реблян Г.С. ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ | 73 |
| Рибчак В.І., Черничко С.Ф. ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ | 76 |
| Росола А.П. НАСЛІДКИ ВІЙНИ У КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ | 79 |

Росола У. В.,
Ph D., доцент кафедри економіки та фінансів,
Барковський Я. О.,
здобувач ОС Бакалавр,
Локес О. В.,
здобувач ОС Магістр,
Мукачівський державний університет

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Зростання очікувань клієнтів, посилення регулювання та гостра конкуренція у фінансовому секторі роблять оптимізацію та модернізацію операцій важливішими, ніж будь-коли. Автоматизація та цифровізація процесів допомагають банкам адаптуватися до організаційних та економічних змін, одночасно знижуючи ризики.

Цифровізація та автоматизація процесів дозволяє об'єднати системи та скоротити ручні завдання. Це зменшує операційні витрати фінансових установ і навантаження на працівників, які, маючи дані та час, можуть зосередитися на інших завданнях.

Бізнес-процеси в банківській справі – це серія повторюваних завдань, які, крім того, необхідно точно виконувати. Недаремно банки та фінансові установи використовують автоматизацію. Найпоширенішими рішеннями є підписання договорів з клієнтами або надання та погашення кредитів.

Протягом останніх трьох років цифровізація зосереджена переважно на прямих клієнтських рішеннях. Оскільки банки адаптуються до нових соціальних та економічних умов, оцифрування також досягає організаційного рівня компаній, тобто бек-офісних процесів, які складаються з адміністрації та співробітників, які не мають контакту з клієнтами. З операційної сторони бек-офіс включає в себе широкий спектр обов'язків, необхідних для підтримки та роботи організації. Серед проведених заходів: розрахунки, ведення документації, нагляд за дотриманням нормативних документів, бухгалтерські чи IT-послуги.

Автоматизація також добре працює для запобігання зловживанням і підтримки дотримання процедур, а також дозволяє проводити їх швидкий аудит. Цифрове та автоматизоване виконання завдань також надає дані, які дозволяють краще зрозуміти потреби клієнтів і розширити пропозицію відповідно до очікувань.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Банки повинні стати більш гнучкими, щоб мати можливість швидко адаптуватися до змін ринку, і, отже, також повинні довіряти своїм даним, якщо вони хочуть підтримувати своє зростання на конкурентному та все більш регульованому ринку.

Процес цифрової трансформації просувається дуже швидкими темпами, і суспільство та економіка чітко відчують його наслідки. Віртуальні зустрічі, обмін миттєвими повідомленнями та онлайн-шопінг стали невід'ємною частиною повсякденного життя.

Багато урядів активно сприяють цифровій трансформації шляхом стратегічних дій та необхідних інвестицій.

Очевидно, що цифрова трансформація впливає на економіку в цілому. Однак його вплив на фінансовий сектор ще більш виражений, оскільки більшість, якщо не всі, типові фінансові послуги можна оцифрувати. Інтернет-банкінг, онлайн-торгівля та онлайн-позики – лише деякі приклади. Цей процес розпочався всього кілька років тому і в найближчі роки прискориться ще більше. Тим не менш, це вже докорінно змінило структуру фінансових ринків. Наприклад, на фінансовий ринок вийшли численні нові учасники, зокрема компанії з фінансових технологій. Вони представили інноваційні продукти та розробили нові канали виходу на фінансовий ринок. Крім того, фінансові установи, які займають ринкову позицію, відповідно скоригували свої продуктові портфелі. Сьогодні більшістю банківських послуг і фінансових операцій можна керувати дистанційно за допомогою мобільного пристрою, такого як смартфон або планшет. Децентралізоване фінансування все частіше забезпечує прямий доступ до фінансових продуктів у децентралізованій мережі. Наприклад, сьогодні фінансові активи можна зберігати та передавати за допомогою захищеного гаманця без залучення посередників, таких як брокери, біржі чи банки. Підсумовуючи, загальна ситуація на фінансовому ринку за останні кілька років різко змінилася.

Однак оцифрування – це більше, ніж просто технологічне явище. Це також має багато соціальних аспектів і змінює спосіб нашого життя та роботи. Таким чином, центральні банки повинні враховувати не лише технічні наслідки оцифрування стосовно обов'язків, які вони виконують відповідно до своїх повноважень. Їм також необхідно переглянути свої організаційні структури, оскільки цифрова трансформація приносить із собою фундаментальні зміни в спосіб роботи людей і впливає на повсякденну роботу працівників центрального банку. Технології впливають на те, як центральні банки взаємодіють і спілкуються із зацікавленими сторонами, включаючи, наприклад, банки, які вони контролюють. Крім того, керівники центральних банків все частіше використовують цифрові інструменти, щоб заощадити дорогоцінний час, який інакше витрачався б на рутинні та повторювані аналітичні завдання. Щоб якнайкраще використовувати нові технології, потрібно не відставати від темпів цифровізації у фінансовому секторі та економіці загалом.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Банки зможуть впоратися з цими викликами, лише якщо центральний банк сам буде використовувати наявні технологічні можливості, оцифрувавши свої процеси. Нарешті, слід зазначити, що цифровий підхід до центрального банку необхідний для підтримки привабливості банків для їхніх нинішніх і майбутніх працівників.

К. Скіннер, визнаний теоретик цифрового банкінгу, наголошує на тому, що у довгостроковому періоді банки, що не мають цифрової стратегії, позбавлені перспектив зростання і конкурентоспроможності на ринку [1].

Згадані вище зміни відкривають величезні можливості для фінансових установ. Вони можуть, наприклад, оцифровувати існуючі бізнес-моделі або створювати нові моделі з використанням передових технологій, таких як робототехніка, штучний інтелект, блокчейн або послуги хмарних обчислень. Хорошим прикладом є робо-консультанти, які надають послуги фінансового консультування та управління інвестиціями на основі алгоритмів і з мінімальним людським втручанням. Однак цифрова трансформація також пов'язана з ризиками. Деякі з них особливо важливі для центральних банків, оскільки вони можуть підірвати фінансову стабільність. Наприклад, заміна традиційних банківських послуг небанківськими може вплинути на здоров'я фінансових установ або банківської системи в цілому, оскільки це матиме негативний вплив на прибутковість та умови рефінансування. Крім того, цифровізація може в деяких випадках зменшити конкуренцію, оскільки ринки платформ, створені технологічними гігантами, сприяють більшій концентрації ринку. Це створює перешкоди для нових учасників ринку та може призвести до монополій. Нарешті, незрозуміло, як усі ці зміни вплинуть на трансмісію монетарної політики.

Безсумнівно, цифрова трансформація впливає на центральні банки в багатьох сферах, і тому їм потрібно розробити відповідний стратегічний підхід у цьому відношенні. З одного боку, банки повинні забезпечити інфраструктуру, яка дозволить першим з'явитися інноваціям у приватному секторі, включаючи, зокрема, інновації у сфері нових бізнес-моделей і цифрових платіжних послуг. З іншого боку, банки також повинні розглянути, чи підходить поточна нормативна база для фінансової індустрії майбутнього. Фінансова стабільність, конфіденційність даних і захист прав споживачів – це лише деякі з тем для обговорення, і хороші рішення в цій сфері вимагають тісної співпраці між різними зацікавленими сторонами.

Список використаних джерел:

1. Скіннер К. Майбутнє банківської системи України за новітніми технологіями // Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/archive-news/all/12504076-kris-skinner-maybutnye-bankivskoyi-sistemi-ukrayini-za-novitnimi-tehnologiyami>



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>